

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Публічного управління та підприємництва (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
В. В. Павліков
(підпис) (ініціали та прізвище)
_____ 2021 р.
Відділ аспірантури і докторантури

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інновації в публічному управлінні
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
(код і найменування спеціальності)

Освітня наукова програма: «Публічне управління та адміністрування»
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Форма навчання: заочна

Харків 2021 рік

для здобувачів за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»

«28» 08 2021 р., - 12 с.

Розробник: проф., д. держ.упр., проф. Дегтяр А.О.
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант ОНП проф., д. держ.упр., проф. Дегтяр А.О.
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «28» серпня 2021 р. засідання кафедри № 601

Завідувач кафедри д. держ.упр., проф. Ковальчук В.Г.
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач відділу

аспірантури і докторантури

В. Б. Селевко

В.о. голови наукового товариства

студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених

С. С. Жила

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів 5	<p>Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування (шифр і найменування)</p> <p>Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування (код і найменування)</p> <p>Освітня програма Публічне управління та адміністрування (найменування)</p> <p>Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)</p>	<i>Вибіркова</i>
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів –3		2021/2022
Індивідуальне завдання немає		Семестр
Загальна кількість годин – 150 <i>кількість годин для заочної форми навчання: аудиторних занять -10 самостійної роботи -140</i>		4-й
		Лекції*
		6 годин
		Практичні, семінарські*
		4 годин
		Самостійна робота
	140 годин	
	Вид контролю	
	модульний контроль, диф. залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 10/140.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів належного рівня знань щодо сутності та основних складових теорії і практики діагностики та розв'язання основних проблем публічного управління в Україні; вироблення умінь та навичок пошуку та теоретичного обґрунтування інноваційних підходів до розв'язання цих проблем.

Завдання: формування у здобувачів теоретичних і практичних знань щодо сутності управлінських інновацій, сучасних концепцій та інноваційних механізмів публічного управління, розвиток умінь аналізувати суспільні процеси і управління ними на основі інноваційних підходів, удосконалення навичок розроблення конкретних заходів щодо оптимізації процесів публічного управління на інноваційних засадах.

Компетентності, які набуваються:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність розробляти проекти та управляти ними.

спеціальні:

- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні й дотичних міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з публічного управління та адміністрування й суміжних галузей.

- здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в публічному управлінні та адмініструванні й дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації;

- здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем наукового пізнання, а також до застосування сучасних методологій, методів та інструментів педагогічної та наукової діяльності в публічному управлінні та адмініструванні.

Очікувані результати навчання:

- мати передові концептуальні та методологічні знання з публічного управління та адміністрування й на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідної галузі, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

- розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в публічному управлінні та адмініструванні й дотичних міждисциплінарних напрямках.

- розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми публічного управління та адміністрування з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

Пререквізити – «Обробка та аналіз результатів наукових досліджень з використанням ІТ», «Наукові іншомовні комунікації».

Кореквізити – «Філософія», «Дидактика вищої школи», «Правова регламентація публічного управління та адміністрування», «Комунікації в публічному управлінні».

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади інновацій в публічному управлінні

Тема 1. Інновації як базова характеристика сучасного суспільного розвитку та їх управлінська складова

Поняття та різновиди інновацій. Важливість інноваційної сфери для сучасного суспільного розвитку. Державна підтримка та нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності в Україні. Управлінські інновації як особливий різновид інновацій. Необхідність управлінських інновацій для забезпечення суспільного розвитку. Запровадження управлінських інновацій шляхом державно-управлінських реформ.

Тема 2. Методологічні засоби інноваційних розвідок в публічному управлінні

Інноваційні підходи сучасного публічного управління: синергетичний; глобалізаційний; інформаційний; корпоративний; соціальний; менеджерський. Поняття інноваційного фільтру в дослідженнях з публічного управління. Класифікація інноваційних фільтрів. Інформаційне поле наукових результатів у галузі публічного управління. Процес застосування інноваційного фільтру в дослідженнях з публічного управління.

Модуль 2. Базові чинники інноваційного розвитку публічного управління

Тема 3. Людський вимір ефективності публічного управління: сучасне розуміння

Рівень суспільного розвитку в людському вимірі, зокрема, якісь життя, як загальний критерій ефективності публічного управління. Сучасні підходи до вимірювання якості життя. Індекс людського розвитку ООН. Інші міжнародні індекси щодо людського розвитку. Використання показників людського

розвитку для державного стратегічного планування та оцінювання суспільної ефективності діяльності органів публічної влади.

Тема 4. Глобалізаційні аспекти управлінських інновацій

Поняття та складові глобалізації як передумови управлінських інновацій. Глобальні інтеграційні процеси та виникнення поняття належного урядування. Концепція, базові цінності та принципи належного урядування. Впровадження базових цінностей та принципів належного урядування у практику державного управління країн світу. Напрями інноваційних перетворень систем державного управління країн світу під впливом діяльності наддержавних регіональних об'єднань та всесвітніх організацій.

Тема 5. Вплив управлінської еліти на інноваційний розвиток суспільства

Управлінська еліта як один з основних суб'єктів інноваційного розвитку суспільства та публічного управління. Сутнісні характеристики інноваційно орієнтованої управлінської еліти. Створення вищої державної служби як підхід до формування управлінської еліти сучасного типу. Актуальні завдання формування інноваційно орієнтованої управлінської еліти в Україні.

Модуль 3. Інноваційні підходи, моделі та методи публічного управління

Тема 6. Інноваційні підходи публічного менеджменту

Суспільні передумови виникнення ідеології публічного менеджменту. Сутність та основні ознаки моделі нового публічного менеджменту. Впровадження технологій стратегічного планування та складання бюджету, що базуються на програмно-цільовому підході. Вироблення технологій оцінки якості роботи організацій публічного сектору. Організаційні нововведення в руслі підходів публічного менеджменту. Інновації в управлінні людськими ресурсами.

Тема 7. Сучасні процеси децентралізації в публічному управлінні

Децентралізація держави як одна з провідних тенденцій світового суспільного розвитку. Поняття, типи і форми децентралізації. Організаційні та функціональні аспекти політичної, адміністративної, економічної та фінансової децентралізації. Регіональний та місцевий вимір децентралізації. Типологія підходів та шляхів впровадження децентралізації, що практикувалися у різних країнах світу.

4. Структура навчальної дисципліни

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/л аб.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади інновацій в публічному управлінні					
Тема 1. Інновації як базова характеристика сучасного суспільного розвитку та їх управлінська складова	20				20
Тема 2. Методологічні засоби інноваційних розвідок в публічному управлінні	24	2	2		20
Разом за розділом 1	44	2	2		40
Модуль 2. Базові чинники інноваційного розвитку публічного управління					
Тема 3. Людський вимір ефективності публічного управління: сучасне розуміння	22	2			20
Тема 4. Глобалізаційні аспекти управлінських інновацій	20				20
Тема 5. Вплив управлінської еліти на інноваційний розвиток суспільства	20				20
Разом за розділом 2	62	2			60
Модуль 3. Інноваційні підходи, моделі та методи публічного управління					
Тема 6. Інноваційні підходи публічного менеджменту	22	2			20
Тема 7. Сучасні процеси децентралізації в публічному управлінні	20				20
Разом за розділом 3	40				40
Залік	2		2		
Усього годин	150	6	4		140

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
	Разом	

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Новий публічний менеджмент як інноваційна концепція та модель публічного управління, його основні характеристики.	20
2	Загальна спрямованість та основні принципи нового публічного менеджменту з погляду суспільних потреб.	20
3	Типові інноваційні підходи за основними напрямками впровадження моделі нового публічного менеджменту в світі.	20
4	"Вестмінстерський" варіант моделі нового публічного менеджменту.	20
5	Американський варіант моделі нового публічного менеджменту.	20
6	"Гібридний" варіант моделі нового публічного менеджменту.	20
7	Потреби та перспективи впровадження підходів нового публічного менеджменту в Україні.	20
	Разом	140

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

1. Поняття інновацій як суспільного явища.
2. Класифікації суспільних інновацій.
3. Важливість інноваційної сфери для сучасного суспільного розвитку.
4. Нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності в Україні.
5. Управлінські інновації як особливий різновид інновацій.
6. Необхідність управлінських інновацій для забезпечення суспільного розвитку.
7. Державно-управлінські реформи як шлях впровадження управлінських інновацій.
8. Синергетичний інноваційний підхід у публічному управлінні.
9. Глобалізаційний інноваційний підхід у публічному управлінні.
10. Інформаційний інноваційний підхід у публічному управлінні.
11. Корпоративний інноваційний підхід у публічному управлінні.
12. Соціальний інноваційний підхід у публічному управлінні.
13. Менеджерський інноваційний підхід у публічному управлінні.
14. Поняття інноваційного фільтру в дослідженнях з публічного управління.
15. Класифікація інноваційних фільтрів.
16. Інформаційне поле наукових результатів у галузі публічного управління.
17. Процес застосування інноваційного фільтру в дослідженнях з публічного управління.
18. Рівень суспільного розвитку в людському вимірі як загальний критерій ефективності публічного управління.
19. Сучасні підходи до вимірювання якості життя.
20. Індекс людського розвитку ООН.
21. Показники людського розвитку Світового банку.
22. Використання показників людського розвитку для державного стратегічного планування.
23. Оцінювання суспільної ефективності діяльності органів публічної влади.
24. Поняття та складові глобалізації як передумови управлінських інновацій.
25. Глобальні інтеграційні процеси та виникнення поняття належного урядування.
26. Концепція, базові цінності та принципи належного урядування.
27. Впровадження базових цінностей та принципів належного урядування у практику державного управління країн світу.
28. Напрями інноваційних перетворень систем державного управління країн світу під впливом глобалізації.
29. Управлінська еліта як один з основних суб'єктів інноваційного розвитку суспільства та публічного управління.
30. Сутнісні характеристики інноваційно орієнтованої управлінської еліти.
31. Створення вищої державної служби як підхід до формування

- управлінської еліти сучасного типу.
- 32.Актуальні завдання формування інноваційно орієнтованої управлінської еліти в Україні.
  - 33.Суспільні передумови виникнення ідеології публічного менеджменту.
  - 34.Сутність та основні ознаки моделі нового публічного менеджменту.
  - 35.Впровадження менеджерських технологій стратегічного планування та складання бюджету.
  - 36.Вироблення технологій оцінки якості роботи організацій публічного сектору.
  - 37.Організаційні нововведення в руслі підходів публічного менеджменту.
  - 38.Інновації в управлінні людськими ресурсами.
  - 39.Децентралізація держави як одна з провідних тенденцій світового суспільного розвитку.
  - 40.Поняття, типи і форми децентралізації.
  - 41.Організаційні та функціональні аспекти політичної децентралізації.
  - 42.Організаційні та функціональні аспекти адміністративної децентралізації.
  - 43.Організаційні та функціональні аспекти економічної децентралізації.
  - 44.Організаційні та функціональні аспекти фінансової децентралізації.
  - 45.Регіональний та місцевий вимір децентралізації.
  - 46.Типологія підходів та шляхів впровадження децентралізації у міжнародній практиці.

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні (пояснювально-ілюстративний); аудиторні та дистанційні; розв'язання ситуацій; робота в малих групах; самостійна робота

11. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Змістовні модулі	Максимальна кількість балів			
	усього	практ.	лабор.	сам.робота
Змістовний модуль 1	20	20		
Змістовний модуль 2	25	25		
Змістовний модуль 3	25	25		
Індивідуальне завдання				
Підсумковий контроль	30			

Під час складання семестрового заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати групи основних ознак адміністративного процесу в органах публічного управління в площині внутрішньої (закритої ззовні) діяльності органів публічної влади; вміти проводити аналіз нормативно-правового забезпечення управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо сучасних механізмів управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах в Україні, вміти виміряти продуктивність, результативність та ефективність публічного адміністрування виконувати діагностику розвитку регіональних економічних систем в процесі прийняття державно-управлінських рішень, мати уявлення про шляхи вдосконалення механізму управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах в Україні. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою
	Залік
90 – 100	Зараховано
75 – 89	
60 – 74	
0 – 59	Не зараховано

13. Рекомендована література

Базова

1. Баштанник В. В. Трансформація державного управління в контексті європейських інтеграційних процесів : монографія / В. В. Баштанник. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2010. – 390 с.
2. Войтович Р. В. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз) : монографія / Р. В. Войтович. – К. : Вид-во НАДУ, 2007. – 680 с.
3. Державний менеджмент в контексті реалізації адміністративної реформи. – Івано-Франківськ : Івано-Франківський центр науки, інновацій та

- інформатизації, 2012. – 200 с.
4. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / О. М. Бориславська, І. Б. Заверуха, А. М. Школик та ін. – К. : СПД Москаленко О.М., 2012. – 212 с.
  5. Інноваційно-інвестиційний розвиток суспільства : навч. посіб. / кол. авт.: Михненко А.М. (кер. авт. кол.), Мартиненко В.Ф., Кравченко С.О. та ін. – К. : УкрСІЧ, 2014. – 330 с.
  6. Михненко А. М. Інновації в управлінні суспільним розвитком : навч. посіб. / А. М. Михненко, В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. – К. : НАДУ, 2009. – 116 с.
  7. Оржель О. Ю. Європейське врядування як чинник згуртування Європейського Союзу: теоретико-методологічні засади: монографія / О. Ю. Оржель. – К. : НАДУ, 2012. – 236 с.
  8. Текст лекцій з дисципліни "Електронне урядування" / В. М. Бабаєв, М. М. Новікова, С. О. Гайдученко. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 139 с.
  9. Ткачук А. Ф. Децентралізація влади: від потреби до реалізації : робочий зошит / А. Ф. Ткачук. – К. : Легальний статус, 2013. – 116 с.
  10. Хачатурян Х. В. Інновації в державному управлінні : монографія / Х. В. Хачатурян. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 252 с.

Додаткова

1. Встановлення критеріїв оцінювання, оцінювання і стратегічний менеджмент у державному секторі / пер. з англ. М. Коваль, Р. Федущинської. – Л. : Вид-во ЛФ УАДУ, 2000. – 137 с.
2. Гонцяж Я. Стандарти Європи щодо організації системи державного управління. Приклади успішного проведення адміністративної реформи в контексті європейської інтеграції / Я. Гонцяж, Н. Гнидюк. – К., 2003. – 31 с. – (Аналітична доповідь, представлена на конференції "Адміністративна реформа в Україні : шлях до європейської інтеграції", Київ, 14-15 лют. 2003 р.).
3. Європейські принципи державного управління / пер. з англ. О. Ю. Куленкової. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 52 с.
4. Зарубіжний досвід публічного адміністрування : метод. рек. / за заг. ред. Н. М. Мельтюхової. – К. : НАДУ, 2010. – 28 с.
5. Иванов В. Н. Инновационные социальные технологии государственного и муниципального управления / В. Н. Иванов, В. И. Патрушев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Экономика, 2001. – 326 с.
6. Інтернаціоналізація вироблення політики : Інституційні та організаційні підходи до інтеграції внутрішньонаціональних та міжнародних аспектів вироблення політики / пер. з англ. М. Д. Полонського. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 104 с.
7. Карпова Ю. А. Введение в социологию инноватики : учеб. пособие. – СПб. : Питер, 2004. – 192 с.
8. Кравченко С. О. Глобалізаційні аспекти державно-управлінських реформ / С. О. Кравченко // Державне управління: теорія та практика. – 2007. – №

- 2(6). – Режим доступу : <http://www.nbuuv.gov.ua/e-journals/Dutp/2007-2/txts/07ksodyr.htm>
9. Кравченко С. О. Інноваційні реформи державного управління : впровадження менеджерських підходів / С. О. Кравченко // Зб. наук. пр. НАДУ. – 2007. – Вип. 2. – С. 112–124.
10. Кравченко С. О. Типологія сучасних реформ децентралізації управління державою / С. О. Кравченко // Вісн. НАДУ. – 2007. – № 2. – С. 26-35.
11. Наскрізне управління / пер. з англ. І. І. Пони, О. В. Тимошенко ; наук. ред. пер. А. О. Чемерис. – Л. : Вид-во ЛФ УАДУ, 2000. – 423 с.

14. Інформаційні ресурси

- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=3936>
- Сайт кафедри k601@khai.edu
- Електронний каталог науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського "ХАІ". - Режим доступу: <https://library.khai.edu/catalog>
- www.prezident.gov.ua – сайт Президента України
- www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України
- www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України
- www.me.gov.ua – сайт Міністерства економіки України